

# Největším šířitelem dezinformací je stát, míní Vávra (VIDEO)

- CZ24 News | 5. ledna 2023

**ČESKO: Ostrá debata ohledně chystaného cenzurního zákona. Proti návratu totality se postavil herní vývojář a spoluzakladatel Společnosti pro svobodu projevu Daniel Vávra. Jeden za všechny. A přichází čas "všichni za jednoho."**

Diskusní pořad CNN Prima News 360° v úterý řešil boj proti dezinformacím. Odpůrci vládních zásahů do svobody slova Danielu Vávrovi nakonec za koalici čelil europoslanec Tomáš Zdechovský, když nikomu jinému ze zainteresovaných se do studia Primy proti Vávrovi nechtělo.

Do pořadu 360° se podle moderátora Michala Půra snažila pozvat „kdekoho, kdo měl něco společného s tímto plánem“, ale nikomu se do toho moc nechtělo. Nakonec za vládní koalici přišel návrh obhajovat europoslanec KDU-ČSL Tomáš Zdechovský.

**„Je to jen návrh, kterej byl ,leaknutej‘ dřív, než prošel nějakou diskusí,“** vysvětloval Zdechovský s tím, proč se nikomu do obhajoby moc nechce. Vůbec totiž není jasné, zda bude návrh po řádném projednání nakonec předložen v této podobě a zda vůbec bude předložen.

Proti němu seděl Daniel Vávra, tvář Společnosti pro svobodu projevu. Uniklá představa ministerských legislativců podle něj vyvolala u právníků, kteří ji studovali, spíše pobavení.

V úterý návrh hájil ministr vnitra Rakušan, podle kterého bude směřovat jen proti obhajobě násilí, holocaustu a podobným extrémům. Vávra upozornil, že tyto činy už jsou trestním právem pokryty a soudy podle nich běžně odsuzují.

**„Takže pan Rakušan buď píše něco, co už tady dávno máme, nebo lže,“** prohlásil Vávra. On sám se kloní k druhé variantě, tedy že Rakušan chce stíhání za slova výrazně rozšířit, ale netroufá si to říci nahlas.

**„Seděl jsem tady šestadvacátého března loňského roku s panem Klímou. Ten mě obvinil, že šířím dezinformace, když jsem řekl, že budou dotovat média. Tak poslední dva týdny je to oficiální, budou dotovat média sto padesáti milionů,“** přidal Vávra na adresu vládního poradce pro média, který je nyní hlavním propagátorem uniklého plánu na financování médií a neziskovek. Podle Zdechovského je však finanční podpora médií přežitým konceptem.

**„Já jsem byl v Londýně a viděl jsem strategie britských tajných služeb, kterou diskutovali tajné služby, akademici a část veřejnosti v reakci na ukrajinskou válku. Ten materiál teď bude sloužit i NATO. A ukazuje, že vyvracení dezinformací pravdou prostě nefunguje. A nikdy to nefungovalo. Takže je potřeba zvolit úplně jiný přístup,“** vysvětloval Zdechovský. Na dotaz, jaký přístup by to měl být, Zdechovský vysvětloval, že nástrojů je celá řada, od vypnutí nepřátelského webu šířícího lež a ruskou propagandu, po upozornění oficiálního státního orgánu, že ten a ten web šíří lživé, nepodložené nebo zavádějící informace.

**„Vždy tam zdůrazňují, že existuje svoboda slova, že mylný názor do svobody slova patří, ale je rozdíl mezi mylným názorem a systematicky blikající lží,“** zdůraznil Zdechovský s tím, že dnes už to experti oddělit dokážou.

Profesor Jan Jiráček z FSV UK nedávno v rozhovoru naopak uvedl, že definovat dezinformaci prakticky nejde. A Vávra s ním souhlasí.

**„Dezinformace může být o věci minulé, na které se neustále mění názory. Může být o věci budoucí, o které nikdy nelze říci, jestli se stane, a do té doby se ta dezinformace nedá vyvrátit. Anebo může být o věcech přítomných a tam jsme se za poslední tři roky opakovaně přesvědčili, že největším šířitelem dezinformací je stát,“** řekl Vávra a připomněl „covidové dezinformace“, které se podle něj stávaly pravdou obvykle za půl roku.

Základní otázkou podle Vávry je, proč vůbec s dezinformacemi bojovat. Ministr Rakušan tvrdí, jak

nás ohrožuje nepřátelská propaganda, které lidi věří.

**„Základní otázka ale je, proč té propagandě lidi věří více, než vlastní vládě,“** řekl Vávra, podle kterého je to otázka spíše na vládu, jak se chová.

Podle Vávry je to na úrovni manžela, se kterým se manželce nelíbí a on místo zamyšlení nad svým chováním reaguje tím, že jí zakáže se stýkat s někým jiným a vymýšlí strategie, jak jí vniknout do mobilu a mazat esemesky.

Zdechovský reagoval tím, že na boj s dezinformacemi je teď už částečně pozdě.

**„Od roku 2014 jsme tu slyšeli sto padesát různých skazek o tom, kdo je fašista, že na východ Ukrajiny nevstoupili Rusové, ale lidi na dovolené, a vytvořilo se zde předpolí pro dnešní působení dezinformátorů,“** vysvětlil Zdechovský, který s Vávrou nesouhlasí.

Evropa podle Zdechovského nebyla dostatečně připravena na stovky trollích farem, které dokážou obejít algoritmy sociálních sítí a šířit poplašné zprávy, jak je v mnoha případech dokumentováno.

Musíme podle něj čelit i „dlouhodobému obracení pravdy“, které vytváří mezi lidmi dojem, že jim stát neříká pravdu a že o něm mají pochybovat.

Zdechovský také zdůraznil, že omezení musí být chápáno pouze jako výjimka z ústavního práva na svobodu slova.

**„Lidsky chápu vypnutí webů v momentě, když byla válka,“** uvedl pro příklad.

Tyto weby podle něj dlouhodobě šířily nenávist vůči Ukrajincům, i nenávist vůči vládě.

**„Ale je potřeba to udělat legislativně správně,“** doplnil svůj názor Zdechovský.

**Server prvnizpravy.cz je ale důkazem, že se pod záštitou „ochrany proti ruské propagandě“ dají vypnout i weby, které nevyhovují současným vládním představitelům z úplně jiných důvodů. Prvnizpravy.cz se nikdy nepodílely na šíření nenávisti či ruské propagandě, ale často díky investigativním kauzám šlapaly na kuří oka vrcholným politikům. Například v rozkrývání kauzy „Anděla smrti“ a masokombinátu Písek, což je k dnešnímu dni stále nevyřešená kauza, i po dvaceti letech. A stále se řeší u soudu. Ironií je, že těsně před vypnutím serveru prvnizpravy.cz se psal server o aktivitách současného nejvyššího státního zástupce Igora Striže a jeho roli v kauze.**

Ohradil se proti Vávrovým námitkám ohledně „covidových dezinformací“, tehdy prý současná vláda byla v opozici a ministra zdravotnictví velmi kritizovala.

Z toho všeho se podle europoslance musíme poučit, až bude příští vláda přijímat nějaké jiné opatření v mimořádné situaci, aby mohlo proběhnout legislativně správně.

Ke stejnému tématu se v Bruselu chystá legislativa nazvaná Media Freedom Act, která si ale místo svobody klade za hlavní cíl ochranu, ke které vytváří například instituci Evropské mediální rady.

**„Těch věcí se děje ještě mnohem více, ze všech stran, a dohromady je to naprosto smrtící koktejl,“** shrnul Vávra.

Připomněl evropskou legislativu o digitálních službách, nebo české legislativní změny v regulaci médií, stabilní úsilí o kriminalizaci „nenávistné mluvy“. To vše má prý chránit „liberální demokracii“, ale nikoho nenapadne, že tím sama přestane být demokracií.

**„Přestane být svobodná, někdo ji zreguluje, na všechno se ustaví nějaké kontrolní komise, a každého budou popotahovat za to, co si myslí. To bude konec liberální demokracie, nikoliv to, že si každý myslí něco jiného,“** varoval Vávra.

Teorie o obrovských nekalých kruzích, které šíří třeba Čeští elfové, jsou podle Vávry až komické.

Ukazuje se to třeba v prezidentské volbě, kde se v hlavních věcech týkajících Ukrajiny a orientace na Západ tři hlavní kandidáti, kteří mohou pobrat až osmdesát procent hlasů, zcela shodují.

Zdechovský ohledně bruselského Media Freedom Act ujišťoval, že „cestou je mírněn“.

**„Na začátku ta regulace vypadala velmi hrozivě a já jsem byl jeden z prvních, kdo křičel, že zasahuje do svobody slova,“** zdůraznil Zdechovský. On sám je prý odpůrcem samotné koncepce regulujících mediálních rad.

**„Taky si myslím, že jakékoliv dotace vedou k tomu, že se ta rada obsadí pár kamarády, kteří vytvoří nějakou dobrotivou společnost a budou si mezi sebou ty dotace přihrávat,“** dodal Zdechovský.

Společnost je podle europoslance Zdechovského dlouhodobě třeba spíše vychovávat k sebevědomí. Toho si podle něj jsou vědomi třeba v Estonsku, kde se snaží bojovat proti ruským dezinformacím vzděláváním už od školních let.

ZDROJ: YouTube / FB První Zpravy